

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 24. juuli 2019
(OR. en)

11479/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0330/B(COD)

FRONT 236
FAUXDOC 54
CODEC 1322
COMIX 370

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb FADO (võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis) süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu ühismeede 98/700/JSK – Volitus läbirääkimisteks Euroopa Parlamendiga

Oma 20. veebruari 2019. aasta koosolekul leppis alaliste esindajate komitee kokku lisas esitatud volituses läbirääkimisteks Euroopa Parlamendiga.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**mis käsitleb FADO (võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis) süsteemi
ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu ühismeede 98/700/JSK**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 87 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühismeetme 98/700/JSK alusel rajati Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadis Euroopa kuvaarhiveerimissüsteem FADO (võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis). FADO loodi selleks, et hõlbustada ELi liikmesriikide asutuste vahel teabe vahetamist ehtsate dokumentide ja teadaolevate võltsimismeetodite kohta. FADO võimaldab teavet ehtsate ja võltsitud dokumentide kohta elektrooniliselt salvestada, kiirelt vahetada ja kontrollida. Võttes arvesse seda, et võltsitud dokumentide avastamine on oluline ka kodanike, organisatsioonide ja ettevõtjate jaoks, avaldab Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaat ehtsad dokumendid ka ehtsate isikut tõendavate ja reisidokumentide avalikus veebiregistris (PRADO).

- (2) Korrates taas, et FADO-l on keskne roll dokumendipettuste ja sellega seotud identiteedipettuste avastamisel, märkis nõukogu oma 27. märtsi 2017. aasta järeldustes, et FADO süsteemi haldamine on vananenud ning et justiits- ja siseküsimuste valdkonna poliitika nõuete jätkuvaks täitmiseks tuleb muuta süsteemi õiguslikku alust. Seetõttu tuleks ühismeede kehtetuks tunnistada ja asendada uue, ajakohastatud õigusaktiga.
- (3) Käesolev määrus on FADO haldamiseks vajalik uus õiguslik alus.
- (4) Kuna võltsitud dokumendid ja identiteedipettus avastatakse sageli välispiiridel, kuulub valedokumentide vastane võitlus politseikoostöö valdkonda. Viimastel aastatel on Schengeni alal oluliselt kasvanud dokumentide kuritahtlik kasutamine. Dokumendi- ja identiteedipettus hõlmab võltsitud dokumentide valmistamist ja kasutamist, ehtsate dokumentide võltsimist ning pettuse või valeandmete esitamise teel hangitud ehtsate dokumentide kasutamist. Võltsitud dokumendid on mitmeotstarbelised kuriteovahendid, kuna neid saab kasutada korduvalt erinevate kuritegude puhul, kaasa arvatud rahapesu ja terrorism. Võltsitud dokumentide valmistamiseks kasutatakse üha keerukamaid tehnoloogiaid ja see nõuab kvaliteetset teavet võimalike võltsingut tuvastada võimaldavatele elementide, eelkõige turvaelementide ja võltsingutunnuste kohta, ning sagedast ajakohastamist.
- (5) Dokumendipettus võib lõppkokkuvõttes kahjustada Schengeni ala kui sisepiirikontrollideta ala sisejulgeolekut. FADO kasutamine elektroonilise teabesalvestussüsteemina nii ehtsate kui ka võltsitud dokumentide võimalike võltsingut tuvastada võimaldavatele elementide kirjeldamiseks on oluline vahend dokumendipettuse vastu võitlemisel, eelkõige Schengeni välispiiridel. Võttes arvesse FADO panust turvalisuse kõrge taseme tagamisse Schengeni alal, toetades liikmesriikide politseid, piirivalvet, tolli ja teisi õiguskaitseasutusi dokumendipettuse vastu võitlemisel, on FADO oluline vahend Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis'* sätete kohaldamisel.

- (6) FADO peaks sisaldama teavet liikmesriikide, kolmandate riikide, territoriaalüksuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude rahvusvahelise õiguse subjektide väljaantud igat tüüpi ehtsate ja võltsitud reisidokumentide, isikutunnistuste ja elamislubade, tsiviilõigusliku seisundi tõendite, juhilubade, sõiduki registreerimistunnistuste ja muude asjaomaste ametlike dokumentide kohta.
- (7) Kuigi liikmesriigid võivad luua või arendada oma riiklikke süsteeme, mis sisaldavad teavet ehtsate ja võltsitud dokumentide kohta, peaks neil olema kohustus sisestada enda käsutuses olev teave ehtsate ja võltsitud dokumentide kohta FADO süsteemi. Eelkõige peaksid liikmesriigid FADOsse sisestama teabe enda väljastatavate ehtsate dokumentide uusversioonide turvaelementide kohta.
- (8) Dokumendipettuse kõrgetasemelise kontrolli tagamiseks liikmesriikides peaks FADO andma oma süsteemile juurdepääsu liikmesriikide dokumendipettuse valdkonnas pädevatele asutustele, nagu piiripolitsei ja teised õiguskaitseasutused või rakendusaktidega kindlaks määratud kolmandad isikud. Samuti peaks süsteem võimaldama kasutajatel saada oma käsutusse teabe kõigi uute avastatud võltsimismeetodite ja uute ringluses olevate ehtsate dokumentide kohta.
- (9) FADO süsteemis tuleks säilitada mitmetasandiline struktuur, et pakkuda eri sidusrühmadele, sealhulgas üldsusele, erineva tasandi juurdepääsu dokumentidele.
- (10) Viimastel aastatel on Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet omandanud eriteadmised dokumendipettuse valdkonnas. Seetõttu võtab Euroopa piiri- ja rannikuvalvet käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega XXX loodud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (edaspidi „amet“) Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadilt üle FADO süsteemi haldamise ning operatiiv- ja tehnilise juhtimise, nagu on sätestatud nimetatud määruses.

- (11) Üleminekuperioodil tuleks tagada FADO süsteemi toimimine täies ulatuses seni, kuni andmeedastus on tulemuslikult teostatud ja olemasolev teave on edastatud uude süsteemi. Seejärel tuleks olemasolevate andmete omandiõigus Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile üle anda.
- (12) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, et kehtestada FADO süsteemi töökorra ühtsed tehnilised spetsifikatsioonid teabe vahetamiseks FADO süsteemis ning meetmed piiratud juurdepääsu andmiseks kolmandatele isikutele. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega nr 182/2011.
- (13) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada liikmesriikide pädevust seoses passide, reisidokumentide, viisade või muude isikut tõendavate dokumentide tunnustamisega,
- (14) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda oma õiguses.
- [(15) Ühendkuningriik osaleb käesolevas määruses Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis*'d käsitleva protokolli (nr 19) artikli 5 ning nõukogu 29. mai 2000. aasta otsuse 2000/365/EÜ (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes) artikli 8 lõike 2 kohaselt.]

- (16) Iirimaa osaleb käesolevas määruses Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimist käsitleva protokolli artikli 5 ning nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsuse 2002/192/EÜ (Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes) artikli 6 lõike 2 kohaselt.
- (17) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) tähenduses, mis kuuluvad nimetatud lepingu teatavaid rakenduseeskirju käsitleva nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis H osutatud valdkonda.
- (18) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahel allkirjastatud lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis H osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuste 2004/849/EÜ ja 2004/860/EÜ artikli 4 lõikega 1.
- (19) Liechtensteini puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis H osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/349/EL artikliga 3 ja nõukogu otsuse 2011/350/EL artikliga 3.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

FADO eesmärk

FADO süsteemi (võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis) eesmärk on aidata kaasa võitlusele dokumendi- ja identiteedipettusega, vahetades liikmesriikide pädevate asutuste vahel teavet ehtsate ja võltsitud dokumentide turvaelementide ja võimalike võltsingutunnuste kohta ning andes avalikkusele teavet ehtsate dokumentide kohta.

Artikkel 2

Reguleerimisese

Käesolevas määrusega kehtestatakse FADO süsteem, mis sisaldab teavet liikmesriikide, kolmandate riikide, territoriaalüksuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja muude rahvusvahelise õiguse subjektide väljaantud ehtsate reisidokumentide, isikutunnistuste ja elamislubade, tsiviilõiguslikku seisundit käsitlevate dokumentide, juhilubade, sõiduki registreerimistunnistuste ja muude asjaomaste ametlike dokumentide ning nende võltsingute kohta.

Dokumendi kategooriad

1. FADO sisaldab järgmist:
 - a) teave ehtsate dokumentide ja nende turvaelementide kohta, kaasa arvatud kujutised;
 - b) teave võltsitud dokumentide (osaliselt või täielikult võltsitud või pseudodokumentide) ja nende võltsingutunnuste kohta, kaasa arvatud kujutised;
 - c) kokkuvõtlik teave võltsimistehnikate kohta;
 - d) kokkuvõtlik teave ehtsate dokumentide turvaelementide kohta;
 - e) statistika avastatud võltsitud dokumentide kohta.

FADO võib samuti sisaldada käsiraamatuid, kontaktisikute loetelusid, teavet kehtivate reisidokumentide kohta ja selle kohta, millised liikmesriigid neid tunnustavad, ning muud asjaomast kasulikku teavet.
2. Liikmesriigid kannavad süsteemi andmed oma valduses olevate ehtsate ja võltsitud dokumentide kohta.
3. Liikmesriigid kannavad viivitamata süsteemi teabe kõigi uute väljaantud ehtsate dokumentide turvaelementide kohta.

Artikkel 4

FADO ülesehitus

FADO ülesehitus võimaldab juurdepääsupiiranguga juurdepääsu süsteemile, mida kasutavad liikmesriikide pädevad asutused, nagu piiripolitsei ja teised õiguskaitseasutused või artiklis 6 sätestatud kolmandad isikud, ning üldsuse juurdepääsu.

Artikkel 5

Isikuandmete töötlemine ametis

Amet kohaldab isikuandmete töötlemisel määrust (EL) 2018/1725.

Artikkel 6

Rakendusmeetmed

Komisjon võtab kooskõlas artikli 7 lõikega 2 vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse:

- a) rangetele nõuetele vastav tehniline kirjeldus andmete süsteemi sisestamiseks ja nende salvestamiseks;
- b) süsteemis oleva teabe haldamise ja kontrollimise kord;
- c) meetmed piiratud juurdepääsu andmiseks kolmandatele pooltele, nagu lennuettevõtjad, ELi institutsioonid ja ametid, kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid.

Artikkel 7

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määrusega (EÜ) nr 1683/95 asutatud artikli 6 komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 8

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Ühismeede 1998/700/JSK tunnistatakse kehtetuks alates süsteemi Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti poolse tegeliku rakendamise kuupäevast, mis määratakse kindlaks artiklis 7 osutatud korras vastu võetud rakendusaktiga.
2. Liikmesriigid nõustuvad sellega, et nõukogu peasekretariaat kannab süsteemi praeguses FADOs olevad andmed nende valduses olevate ehtsate ja võltsitud dokumentide kohta.

Artikkel 9

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
